

J. M. Hansen: Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts Aste Valgtreds (Schjern) har under nærværende Sags Forhandling paany fremsat en Formening, som han yttre ved enhver Forhandling om kirkelige Gjenstande her i Salen, nemlig at det er vanskeligt, at man ikke godt kan tage fat paa en saadan Sag, naar den ikke forud har været behandlet af det kirkelige Element, af det præstelige Element; han nævnte begge Dele, som om det var Et og det Samme, men jeg skulde dog ønske noget nærmere at faae at vide, om han virkelig formener, at det præstelige og det kirkelige Element skulde være Et og det Samme, eller hvilken af disse Dele der efter hans Mening burde have Fortrinet. Jeg har saa ofte udtalt min Mening herom, at jeg her kun skal anføre, at det kan være Rigsdagen aldeles ligegyldigt, hvem Regjeringen i Anledning af enkelte Lovforslag vil høre, eller hvorom den vil høre dem; enhver Minister maa for sit Vedkommende med Hensyn til Lovforslag som med Hensyn til enhver anden Sag kunne spørge, hvem han vil, hvem han synes om; men jeg troer ikke, at Rigsdagen har nogensomhelst Dpfordring fra sin Side til at forlange, at han skal høre Nogensomhelst, naar han ikke selv har sørget derfor i rette Tid. Det enkelte Medlem, der for sit Vedkommende vil udtale, at han ikke tør gaae ind paa denne Sag; forinden den kirkelige eller den præstelige Stemme, hvad han nu foretrækker, er bleven hørt, er naturligvis i sin fulde Ret til at have sin Mening og til at udtale den, men det forekommer mig paa den anden Side, at han er uberettiget til at udtale det som en Mening, der skal have Thingets Villigelse, eller udtale paa Thingets Vegne, at man her ikke skulde kunne behandle et saadant Lovforslag uden at have hørt det præstelige eller kirkelige Element.

Da jeg oftere udsørligt har udtalt mig herom, skal jeg ikke længere opholde mig derved.

Hvad angaaer det foreliggende Lovforslag, have to ærede Taler, nemlig den ærede Rigsdagsmand, jeg nylig nævnte, og den ærede sidste Taler søgt at stille os hen paa et Standpunkt med Hensyn til Præsternes gode Stilling, som jeg for endeel meget godt kan tiltræde, men jeg vil dog spørge de ærede Taler, om de ikke selv have bidraget Noget til at formindske den gode Dom om Præsterne, som de saaledes i Almindelighed have udtalt, idet de, navnlig den første ærede Taler, have søgt at vise, hvilke Loffemidler de, naar Lovforslaget vedtoges, vilde anvende ved slike Leiligheder, hvorledes de vilde søge at blive valgte ved at lokke, hverve, kjøbe og tigge Stemmer, og selv om det ikke var tiladt, selv om det var dem forbudt i deres Tale at slaae paa disse Streng, saa vilde de dog alligevel vaagne op og slaae paa disse Streng; det skal dog ikke kunne bidrage til at befæste den gode Mening, som de ellers have udtalt om Præstestabet, naar de forudsætte, at dette vilde blive almindeligt, saafremt Lovforslaget vedtoges. Jeg er isvrigt mere tilbøielig til at give dem Medhold end til at modsig dem, men jeg vil kun henstille til dem, om de, naar de særlig ville fremhæve de gode Træk hos en enkelt Stand her i Landet, da kunne opstille saadanne Paastande. — Ja, den ærede sidste Taler — jeg kan tage det paa det nærværende Sted — yttrede, at man mange Steder maatte sælde en meget streng Dom over Menighederne; der troer jeg, at han har berørt Noget, hvortil han er uberettiget; naar han saaledes vil tale om Menighederne, saa er han ikke berettiget til at tale om dem som en Heelhed; jeg troer ikke, at han kan anføre Menigheder, paa hvilke den Skildring, som han gav, passer (Kin d a h l: So!).